

สำนึก...รักป่าผาคำ

กลุ่มสองมือสร้างฝันพลเมืองสงขลา

“ ในวันนี้ป่าต้นน้ำผาคำ ผืนป่าสุดท้ายที่ยังอุดมสมบูรณ์ของจังหวัดสงขลา กำลังป่วยหนัก เพราะถูกบุกรุกทำลายอย่างต่อเนื่อง แม้จะมีคนกลุ่มหนึ่งลุกขึ้นมาอนุรักษ์ ภายใต้ชื่อ “ประชาคมรักป่าต้นน้ำผาคำ” แต่สถานการณ์ก็ยังไม่คลี่คลาย ชมรมสองมือสร้างฝันพลเมืองสงขลา โรงเรียนกอบกุลวิทยาฯ จึงหยิบยกปัญหานี้ขึ้นมาคุยกัน ”

ในวันที่ป่าต้นน้ำผาคำ ป่าต้นน้ำผืนสุดท้ายที่ยังอุดมสมบูรณ์ของจังหวัดสงขลา กำลังป่วยหนัก เพราะถูกบุกรุกทำลายอย่างต่อเนื่อง แม้จะมีคนกลุ่มหนึ่งลุกขึ้นมาอนุรักษ์ ภายใต้ชื่อ “ประชาคมรักป่าต้นน้ำผาคำ” แต่สถานการณ์ก็ยังไม่คลี่คลาย เนื่องจากผู้บุกรุกมีทั้งคนพื้นที่และนายทุนต่างถิ่น ที่เข้าไปโค่นทำลายไม้ใหญ่ ด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน บางกลุ่มต้องการใช้พื้นที่ปลูกยางพารา บางกลุ่มต้องการนำไม้มาสร้างบ้าน

ข้อมูลที่ได้รับรู้ ทำให้ “ชมรมสองมือสร้างฝันพลเมืองสงขลา” ซึ่งมีการส่งไม้ต่อการทำงานจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง ในโรงเรียนกอบกุลวิทยาฯ อำเภอสะเตกา จังหวัดสงขลา ต่อเนื่องมานานนับ 10 ปี ไม่อาจนิ่งดูเฉย จึงหยิบยกปัญหานี้ขึ้นมาพูดคุยกัน ประกอบกับได้รับการชักชวนจากอาจารย์ณัฏฐินี จุณิพันธ์ ที่ปรึกษาโครงการ ให้เข้ามาทำโครงการพลังพลเมืองเยาวชนสงขลา กับสงขลาพอร้ม พร้อมทั้งชักชวนให้ลงพื้นที่จริงเพื่อสำรวจสถานการณ์ปัญหาอย่างจริงจัง แกนนำทั้ง 5 คน ประกอบด้วย สุภาญดา สังข์สวัสดิ์ หรือ “ศร” สมฤทัย เพชรศิริ หรือ “หวาน” ชุติพร สุวรรณะ หรือ “จอย” ยุธิดา ชัยยัง หรือ “บี” และ จันทนา แซ่หลี หรือ “นุ่น” จึงตัดสินใจลงพื้นที่ชุมชนบ้านบาโรยซึ่งเป็นบ้านของจอยเพื่อศึกษาข้อมูลสภาพป่าบริเวณหน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำคลองอู่ตะเภา

เพื่อให้ทุกคนได้เห็นสภาพปัญหาที่แท้จริง

เพราะคนไม่เห็นคุณค่า...ป่าจึงถูกทำลาย

จอยเล่าว่า ก่อนลงพื้นที่พวกเรามีการซักซ้อมกันล่วงหน้า สร้างตัวอย่างคำถามและคำตอบที่คาดว่าจะได้รับจากคนในพื้นที่ว่าควรตอบอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งขึ้น เช่น เมื่อเจอชาวบ้านตัดไม้ เราไม่ควรบอกชาวบ้านว่าเขาไม่ควรตัดต้นไม้ เพราะผิดกฎหมาย ซึ่งอาจจะทำให้เกิดแรงต่อต้านและเกิดความรู้สึกไม่เป็นมิตรขึ้นได้ คนลงพื้นที่ต้องหาวิธีพูดจาที่นุ่มนวล แล้วค่อยๆ สอดแทรกให้ชาวบ้านรู้ว่าขณะนี้ป่าไม้เหลือน้อยลงทุกที ถ้าป่าหมดจะเกิดอะไรขึ้น แต่ถ้าพวกเขาช่วยกันดูแลรักษาป่า วันข้างหน้าพวกเขาและลูกหลานก็จะได้ใช้ประโยชน์จากป่าทั้งทางตรงและทางอ้อม

“ ก่อนลงพื้นที่ พวกเรา
ได้ชักชวนกันส่องหน้า
สร้างตัวอย่างคำถามและ
คำตอบที่คาดว่าจะได้รับจาก
คนในพื้นที่ และฝึกหัด
ตอบอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิด
ความขัดแย้งขึ้น ”

สิ่งที่เห็นคือ ชาวบ้านบางส่วนลักลอบตัดต้นไม้ใหญ่เพื่อใช้เป็นพื้นที่ทำกิน ซึ่งจากการสอบถามชาวบ้านบอกว่าเป็นวัฏจักรของต้นไม้ที่ตามธรรมชาติจะเกิดขึ้น และเติบโตเอง จึงตัดโค่นได้ โดยที่พวกเขาไม่รู้ว่าจะถ้าไม่ตัดต้นไม้แล้วจะเกิดผลกระทบกับชุมชนนี้อย่างไร

“จอยอยู่กับธรรมชาติมาตั้งแต่เด็ก แม้บ้านจะไม่ได้อยู่ในป่าโดยตรง แต่คุณพ่อที่เป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้ก็คอยปลูกฝังให้รักธรรมชาติ สอนให้รู้จักความแตกต่างของป่าแต่ละชนิดและแต่ละพื้นที่ เช่น ก่อนหน้านี้เราเคยอยู่ที่จังหวัดสกลนคร ที่นั่นป่าแห้งแล้งมาก แต่เมื่อย้ายมาอยู่ที่จังหวัดสงขลา เห็นว่าผืนป่าที่นี่น่าจะเคยมีความสมบูรณ์มาก่อน หากแต่กลับโล่งเตียน จึงเกิดคำถามขึ้นในใจว่าเป็นเพราะอะไร สาเหตุมาจากคนหรือจากสภาพพื้นที่ และเมื่อได้พูดคุยกับเพื่อน ๆ ที่เป็นคนในท้องถิ่น ทำให้รู้ว่าทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่อป่าชุมชนหรือป่านุรักษ์ไม่ค่อยดีนัก และเพื่อนบางคนยังพบว่าญาติของตนเองเป็นคนตัดไม้ทำลายป่า” จอยอธิบาย

💡 พิสูจน์ความตั้งใจ...อุปสรรคมีไว้มุงชน

เมื่อได้ข้อมูล สภาพพื้นที่ และการดูแลป่าของชุมชน โดยใช้ความรู้จากวิชา “รักษป่า รักษาป่า” ที่อาจารย์นันทินสอนในห้องเรียนมาประยุกต์ใช้ในการตั้งคำถาม

พวกเขาพบว่า สาเหตุหลักที่ชาวบ้านยังตัดต้นไม้เพราะส่วนใหญ่ยังไม่เห็นคุณค่าของป่า

“หลายคนบอกว่าชาวบ้านขาดจิตสำนึกเรื่องการดูแลป่าไม้ แต่การจะไปทำค่ายสร้างสำนึกให้กับผู้ใหญ่ที่นั่นอาจารย์ที่ปรึกษาบอกว่ามันเกินกำลังของพวกเรา...สิ่งที่น่าจะทำได้คือการจัดการค่ายเยาวชน โดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องคุณค่าของป่า ประวัติของป่า ความหลากหลายของป่า และประโยชน์ของต้นไม้ให้เด็ก ๆ ในชุมชนได้เรียนรู้” จอยบอกเล่าถึงแนวทางในการทำงาน

เมื่อแนวคิดในการทำงานชัด...แกนนำทั้ง 5 จึงจัดค่ายอนุรักษ์บ้านเกิดขึ้น โดยใช้เวลา 3 วัน 2 คืน เริ่มจากการประชาสัมพันธ์เชิญชวนเด็กในละแวกชุมชนบ้านบาโรย ซึ่งอยู่ใกล้ป่าต้นน้ำผาดำประมาณ 15 คนเข้าร่วมกิจกรรม แต่กลับพบว่าเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 6 เข้าร่วมเพียง 10 คนเท่านั้น

“อาจเป็นเพราะเวลาน้อย ทำให้การประชาสัมพันธ์กิจกรรมค่ายเป็นไปอย่างกระชั้นชิดเกินไป ขณะเดียวกันก็มีอีกค่ายหนึ่งที่จัดในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งเขาประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าก่อนพวกเรามาก่อนพอสมควร ทำให้เด็กส่วนหนึ่งตัดสินใจเลือกเข้าค่ายดังกล่าว ก่อนที่จะทราบว่ามีค่ายอนุรักษ์บ้านเกิดด้วย” จอยระบุสาเหตุที่ทำให้การจัดค่ายครั้งแรกไม่ประสบความสำเร็จ

อย่างไรก็ตามแม้จำนวนเด็กที่เข้าร่วมค่ายจะน้อยกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่ก็ไม่เป็นอุปสรรคให้แกนนำทั้ง 5 คนท้อแท้แต่อย่างใด พวกเขาใช้โอกาสนี้ตั้งรุ่นพี่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นแกนนำร่วม และรุ่นน้องในชมรมสองมือสร้างฝืนพลเมืองสงขลาเข้าร่วมกิจกรรมด้วย จนได้ผู้เข้าค่าย 25 คน ซึ่งเกิน

“ ทุกคนมีความตั้งใจจริง และแกนนำกลุ่มก็มีความเข้มแข็ง ทุกคนสามารถผลักดันเป็นผู้นำได้ แม้จะแบ่งหน้าที่กันแล้ว หากเมื่อถึงเวลาทำงานก็ช่วยกัน คอยเติมกำลังใจให้กันและกันตลอด ”

เป้าหมายที่กำหนดไว้ 10 คน แต่ปัญหาใหญ่ก็ตามมาเมื่อคำนวณแล้วพบว่าเงินทุนสำหรับจัดกิจกรรมค่ายไม่พอ แต่ด้วยความตั้งใจจริง กลุ่มแกนนำจึงระดมทุนทำขนมปันขลิบขาย แม้จะทำไมเป็น ต้องลองผิดลองถูกหลายครั้ง โดยช่วงแรก ๆ ขนมปันขลิบแข็งเกินไป รับประทานไม่ได้ก็ลองทำใหม่ จนสามารถทำออกมาขายได้ทุนทำโครงการกว่า 3,000 บาท

นุรอามินี สาและ พี่เลี้ยงสงขลาฟอรั่ม บอกว่า สิ่งที่ได้สัมผัสได้ชัดเจนเกี่ยวกับเยาวชนกลุ่มนี้ คือพวกเขาไม่ได้ทำกิจกรรมตามกระแส แต่ทุกคนมีความตั้งใจจริง และแกนนำกลุ่มก็มีความเข้มแข็ง ทุกคนสามารถผลักดันขึ้นมาเป็นผู้นำได้ แม้จะแบ่งหน้าที่กันแล้ว หากเมื่อถึงเวลาทำงานก็ช่วยกัน คอยเติมกำลังใจให้กันและกันตลอด

หากปัญหายังไม่หมดแค่นั้น เมื่อถึงกำหนดจัดค่ายพบว่าศาลาที่จะใช้ทำกิจกรรมค่ายถูกพายุฝนพัดเสียหาย พวกเขาต้องกลับมาคิดกันใหม่ว่าจะซ่อมแซมแล้วจัดที่เดิม หรือเปลี่ยนสถานที่ใหม่โดยหารือกับผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ศูนย์อนุรักษ์และจัดการป่าต้นน้ำคลองอู่ตะเภา ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ที่ใช้จัดกิจกรรม เพื่อหาทางออกที่เหมาะสม และนำไปสู่ทางเลือกใหม่คือการตั้งเต็นท์ในบริเวณดังกล่าวเพื่อใช้เป็นพื้นที่ทำกิจกรรมแทน

อุปสรรคที่เกิดขึ้น นอกจากจะวัดใจแกนนำหลักทั้ง 5 คนแล้วยังเป็น “บทเรียน” ที่ทำให้ทุกคนได้เรียนรู้การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ภายใต้ความกดดันและข้อจำกัดหลายด้าน ทั้งระยะเวลา งบประมาณ สภาพดินฟ้าอากาศที่ไม่เป็นใจ ตลอดจนการประสานงานกับคนและองค์กรหลายภาคส่วน ซึ่งเป็นประสบการณ์มีค่าที่หาไม่ได้ในห้องเรียน และส่งผลถึงความสามัคคีกลมเกลียวในกลุ่มที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

💡 “บ่มเพาะ” ต้นกล้าอนุรักษ์

การจัดค่ายอนุรักษ์บ้านเกิด 3 วัน 2 คืน เป็นภาพสะท้อนที่ทำให้เห็นถึงความร่วมมือของคนในชมรมสองมือสร้างฝืนพลเมืองสงขลา เพราะไม่ใช่แค่การทำงานของแกนนำ 5 คนเท่านั้น แต่พวกเขายังดึงรุ่นพี่ชั้น ม.6 ที่เคยผ่านประสบการณ์จัดค่ายมาก่อนเข้ามาเป็นพี่เลี้ยง คอยให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรม ขณะเดียวกันก็ดึงน้อง ๆ ที่เป็นสมาชิกชมรมมาร่วมเข้าค่าย เพื่อเผยแพร่เทคนิค ความรู้ ทั้งเรื่องการจัดค่าย และการเป็นนักอนุรักษ์ไปสู่รุ่นน้อง เพื่อให้เห็นวิธีบริหารจัดการเก็บเกี่ยวประสบการณ์ไว้ต่อยอดกิจกรรม เมื่อพวกเขาต้องขึ้นมาเป็นแกนนำในปีถัดไป

“ จากที่เคยคิดว่าการจัดค่ายเป็นเรื่องง่าย ๆ แค่วางโปรแกรมแล้วแบ่งงานกันให้ชัดเจน
ดำเนินงานตามโปรแกรมทุกอย่างก็จบ แต่พอได้ลงมือเองถึงรู้ว่าต้องคิดเยอะมาก
ตั้งแต่การกินอยู่หลับนอน การบริหารจัดการเวลาให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ”

หวานเล่าว่า การจัดค่ายทำให้เธอเกิดการเรียนรู้มากมาย จากที่เคยคิดว่า
การจัดค่ายเป็นเรื่องง่าย ๆ แค่วางโปรแกรมกิจกรรม แล้วแบ่งงานกันให้
ชัดเจน ดำเนินงานตามโปรแกรมทุกอย่างก็จบ แต่พอได้ลงมือจัดเองถึงรู้ว่า
ต้องคิดเยอะมาก ตั้งแต่การกินอยู่หลับนอนของคนในค่าย การบริหารจัดการ
เวลาในแต่ละวันให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อคนทำงานหรือน้อง ๆ
ที่มาเข้าค่ายเกิดความเครียด จะมีวิธีรับมืออย่างไร และจะใช้วิธีการไหนเพื่อให้เกิด
การเรียนรู้ที่สนุก ไม่น่าเบื่อ

กิจกรรมค่ายวันแรกก็เริ่มขึ้นด้วยกิจกรรมนันทนาการ เพื่อทำความรู้จักกับ
รุ่นพี่และเพื่อนร่วมค่าย สอนให้รู้ภาคทฤษฎีเรื่องคุณค่าของป่า พันธุ์ไม้ท้องถิ่น
การทำผ่าย ปัญหาการลักลอบตัดไม้ พื้นที่หาของป่า พื้นที่ป่าที่ถูกทำลาย โดยเชิญ
วิทยากรจากหลายหน่วยงานเข้ามาให้ความรู้ เช่น หัวหน้าเขตอนุรักษ์ป่าผาดำ
ศูนย์อนุรักษ์และจัดการป่าต้นน้ำคลองอู่ตะเภา ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนกลุ่ม
นักอนุรักษ์ที่อยู่ในพื้นที่

วันที่ 2 เป็นภาคปฏิบัติพาสมาชิกค่ายทุกคนไปเดินป่า เพื่อศึกษาป่าและน้ำ
โดยให้ใช้คู่มือวัดคุณภาพน้ำและป่าจากสัตว์ที่เข้ามาอยู่อาศัย พร้อมกับเรียนรู้
ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนบ้านบาโรยกับป่าต้นน้ำผาดำ โดยให้ทุกคนลงพื้นที่
สัมภาษณ์ชาวบ้าน พอถึงตอนกลางคืนแกนนำก็สุ่มหัวข้อบททวนกระบวนกร
จัดค่าย และบททวนตัวเอง เพื่อพัฒนากิจกรรมในวันต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

วันสุดท้ายเป็นการสรุปสิ่งที่ทุกคนได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม พูดคุย
แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และสัญญาว่าจะช่วยกันดูแลรักษาป่า นำความรู้ที่ได้รับไป
บอกต่อเพื่อนๆ และคนในชุมชน นอกจากนี้ยังช่วยกันทำผ่ายชะลอน้ำ ปลูกต้นไม้
โดยมีวิทยากรที่เชิญมาคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด และมีการ
ติดตามผล นำกลุ่มเครือข่ายเยาวชนเข้าไปสำรวจป่า ดูแลต้นไม้ที่ปลูกทุก
อาทิตย์ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้เครือข่ายเยาวชน

ผลต่อเนื่องจากการจัดค่ายครั้งนี้ แม้จะเปลี่ยนแปลงคนในชุมชนให้เล็ก
ทำผ่ายป่าไม่ได้ แต่เด็กที่เข้าค่ายซึ่งเป็นลูกหลานของคนในชุมชนนั้นก็ได้กลับ
ไปบอกเล่า สร้างการรับรู้เรื่องคุณค่าของป่าให้แก่พ่อแม่และคนใกล้ชิด หวัง
ให้คนเล็กๆ เหล่านี้ช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลง สร้างความเข้าใจ และสร้าง
หัวใจที่เห็นคุณค่าของป่าต้นน้ำขึ้นกับคนต่าง ๆ รอบตัวเขาได้ และเมื่อจบค่าย
ยังพบอีกว่า เมื่อน้อง ๆ ที่เคยเข้าค่ายจบชั้น ป.6 หลายคนเลือกเรียนต่อระดับ
มัธยมที่โรงเรียนกอบกุลวิทยาคมแทนโรงเรียนอื่น ๆ ที่นิยมกันก่อนหน้านี้
และตั้งใจเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกชมรมสองมือสร้างผืนพลเมืองสงขลา ทำให้

เกิด “นักอนุรักษ์จูเนียร์” จากเดิมที่สมาชิกชมรมมีแค่นักเรียน
ชั้น ม.ปลาย เท่านั้น สร้างความภาคภูมิใจให้กับแกนนำกลุ่ม
ทุกคน ที่สามารถสร้างต้นกล้าอนุรักษ์ต้นเล็ก ๆ ให้เกิดขึ้น
ใหม่และค่อย ๆ งอกงามตามวันเวลาที่ผ่านไป

ขณะเดียวกันทางชมรมยังได้จัดกิจกรรมอนุรักษ์
ป่าต้นน้ำผาดำไว้ในแผนประจำปี ซึ่งในการเข้าไปทำกิจกรรม
ไม่ใช่แค่สมาชิกชมรมเท่านั้น แต่ยังเชิญชาวบ้าน กลุ่มนักอนุรักษ์
และเจ้าหน้าที่อุทยานเข้าร่วมด้วย ทำให้เกิดกิจกรรมอนุรักษ์
ป่าต้นน้ำผาดำอย่างต่อเนื่อง

และเมื่อถึงช่วงปิดโครงการแกนนำเยาวชนกลุ่มนี้ได้
ขอให้สมาชิกช่วยกันเล่าเรื่องแล้วเขียนเป็นภาพ บรรยายด้วย
ตัวอักษรสะท้อนถึงความรู้สึก รวบรวมทำสมุดเล่มเล็ก ถือเป็น
บันทึกการทำงานตลอดโครงการที่จะส่งมอบต่อไปยังรุ่นน้อง
เพื่อเป็นหลักฐานในการทำงาน และเมื่อเกิดปัญหาในภายหน้า
น้อง ๆ ก็สามารถเปิดดูจากบันทึกว่าสาเหตุ บั๊จจัยมาจากอะไร
และแนวทางแก้ปัญหาที่รุ่นพี่เลือกใช้ได้อย่างไร

ป่าสร้างคน...คนกลับมา ดูแลป่า

อย่างไรก็ตาม แม้ในพื้นที่ป่าต้นน้ำผาดำจะยังมีการ
ลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอยู่ แต่ต้นกล้าอนุรักษ์ที่บ่มเพาะไว้คือ
ผลผลิตที่จะมาสานต่อเจตนารมณ์ในการปลูกจิตสำนึกให้
คนในพื้นที่เกิดความรัก ความหวงแหนต่อป่าต้นน้ำ และ
ธรรมชาติที่ตนได้พึ่งพาอาศัย ส่วนในชมรมเองก็มีรุ่นน้อง
ที่ได้ซึมซับแนวคิดการทำงานของพี่ ๆ และพร้อมที่จะ
ก้าวขึ้นมาดำเนินกิจกรรมต่อไป

หวานในฐานะหัวหน้าโครงการที่รับผิดชอบงานเอกสาร
งานบริการ บอกว่า งานนั้นนอกจากจะได้เรียนรู้เรื่องป่าเพิ่มขึ้น
แล้ว ยังได้เรียนรู้เรื่องการจัดค่าย การประสานงานกับเพื่อน ๆ
น้อง ๆ จนถึงหน่วยงานราชการ และคนในชุมชน

“สิ่งที่ได้จากการทำโครงการคือประสบการณ์จริงใน
การทำงาน ซึ่งมีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป ขณะเดียวกันก็
มีความรับผิดชอบมากขึ้น กล้าพูด กล้าแสดงออก มีความ
มั่นใจในตัวเอง รู้จักการวางแผน เอาใจเขามาใส่ใจเรา
เปลี่ยนแปลงจากเดิมที่เป็นคนขี้อาย และมักจะฟังหรือตาม
รุ่นพี่เป็นหลัก”

สำหรับครซึ่งรับผิดชอบงานด้านประชาสัมพันธ์ บอกว่า
เพื่อน ๆ เห็นว่าเธอเป็นคนขี้อาย เลยถูกจับให้ทำงานประชาสัมพันธ์
โครงการ ช่วงแรก ๆ เป็นคนขี้อาย ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
มากนัก แต่พอเข้ามาทำโครงการ ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่
และช่วยประคับประคองโครงการให้เดินตามเป้าหมาย ทำให้
รู้จักอดทน และมีความมั่นใจในการเข้าหาครู เพื่อน หรือ
น้อง ๆ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานให้ดียิ่งขึ้น

เช่นเดียวกับจอยที่ดูแลการเงิน เล่าว่า แม้จะไม่ใช่
คนในพื้นที่ แต่เธอก็มีความรักในชุมชนแห่งนี้ และรู้สึกภูมิใจ
ที่ได้เป็นแกนนำริเริ่มทำงานด้านปลูกจิตสำนึกให้คนท้องถิ่น
รู้จักรักธรรมชาติ เพราะเป็นการสร้างประโยชน์ให้กับคนอื่นอีก
จำนวนมาก การได้ทำงานโครงการนี้ทำให้เธอรู้จักคุณค่าของ
ป่าต้นน้ำ รวมถึงระบบนิเวศในธรรมชาติอย่างลึกซึ้ง เกิดความ
เปลี่ยนแปลงในตัวเองคือความภูมิใจได้ดีขึ้น แม้ว่า
อยากไปเล่นสนุกเหมือนเพื่อน ก็ต้องพยายามบังคับใจให้
มาทำหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ดีที่สุด

สำหรับ “สองมือ” เล็ก ๆ ของเด็ก ๆ 5 คน ที่พยายาม
“สร้างผืน” ที่แม้จะดูรางเลือนในช่วงเริ่มต้น แต่ด้วยความ
มุ่งมั่นตั้งใจ ใช้เวลาพูดคุยหรือกันอยู่เสมอในทุก ๆ ครั้งที่
มีโอกาส ที่สำคัญคือการ “ไม่ทำงานเพียงลำพัง” แต่มีผู้ใหญ่
คอยหนุน และมีความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้รู้ในชุมชนและ
ในองค์กรของรัฐ กลับทำให้ภาพผืนนั้นชัดเจนขึ้นมาได้

ที่สำคัญเราเห็นต้นไม้ 5 ต้น หัวใจ 5 ดวง ที่ค่อย ๆ
เติบโตไปพร้อม ๆ กับการกลับมาของป่าต้นน้ำผาดำ...
ป่าบ้านเขา และป่าบ้านเราสงขลา

โรงเรียนกอบกุลวิทยาคม โครงการสำนักรักบ้านเกิด กลุ่มสองมือสร้างผืนพลเมืองสงขลา

นางสาวสุภาณดา สังข์สวัสดิ์

นางสาวสมฤทัย เพชรศิริ

นางสาวชุติพร สุวรรณะ

นางสาวยุวธิดา ชัยยัง

นางสาวจันทนา แซ่หลี

ที่ปรึกษาโครงการ: อาจารย์นันท์นิ จูนิพันธ์